

ה"ת 24482/10/15 - אקספרס המרות א.א. בע"מ נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ה"ת 24482-10-15 אקספרס המרות א.א. בע"מ נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המבקשת אקספרס המרות א.א. בע"מ
נגד
המשיבה מדינת ישראל

ב"כ המבקשת: עו"ד ינון סרטל

ב"כ המשיבה: עו"ד מוריה הירש-כהן (פמ"י פלילי)

החלטה

רקע

1. בפניי בקשה להחזרת תפוס שהגישה המבקשת, הנוגעת לאוגר למצלמות אבטחה בצבע שחור (להלן - **התפוס**), אשר נתפס אצל המבקשת, שהנה בית עסק לחלפנות, ביום 6.7.2015 בהתאם לצו שניתן ביום 25.6.2015 ע"י סגנית הנשיא, כב' השופטת ח' מאק קלמנוביץ' (להלן - **הצו**). לדיון התייבב, נוסף לבאי-כוח הצדדים, מר יהודה גולדברג, מבעלי המבקשת (להלן - **מר גולדברג**).

טענות הצדדים

2. המבקשת טוענת, כי התפוס מהווה חלק ממערכת המחשוב של בית העסק, וחלות עליו הוראותיו של סעיף 32 (ב) ו-(ב1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן - **הפסד"פ**), לפיהן:

"(ב) על אף הוראות פרק זה, לא ייתפס מחשב או דבר המגלם חומר מחשב, אם הוא נמצא בשימוש של מוסד כהגדרתו בסעיף 34 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, אלא ע"פ צו של בית משפט; צו שניתן שלא במעמד המחזיק במחשב או בדבר המגלם חומר מחשב, יינתן לתקופה שאינה עולה על 48 שעות; לענין זה לא יובאו שבתות ומועדים במניין השעות; בית משפט רשאי להאריך את הצו לאחר שניתנה למחזיק הזדמנות להשמיע טענותיו.

(ב1) נתפס מחשב שאינו בשימוש של מוסד כהגדרתו בסעיף קטן (ב) וניתן להפרידו מדבר

עמוד 1

המגלם חומר מחשב, והמחשב אינו דרוש לצורך חילוטו או הגשתו כראיה לבית המשפט, תחזיר המשטרה את המחשב לאדם שממנו נלקח בתוך 30 ימים מום תפיסתו, ואולם רשאי בית משפט שלום לצוות על הערכת התקופה האמורה לתקופה שלא תעלה על 30 ימים, ולחזור ולצוות על כך מעת לעת."

3. המבקשת טוענת למספר פגמים בהתנהלות המשיבה:

- א. המשיבה ביקשה צו חיפוש שפרטיו מטעים, הואיל והופנה נגד מר שלמה ריזנר (להלן - **ריזנר**) בכתובת המבקשת - כתובת אשר למר ריזנר אין כל זיקה אליה, והואיל והחשדות שצוינו בבקשה אינם נוגעים כלל למר גולדברג, ומכאן שהצו הוצא שלא כדין. משלא הוצא כדין, יש להחיל עליו את "דוקטרינת פרי העץ המורעל", ולהשיב את התפוס לבעליו ללא תנאי;
- ב. המשיבה ביקשה ממר גולדברג להחזיק בתפוס זמן נוסף, עד ליום 21.7.2015, לצורך העתקתו, ומר גולדברג הסכים, ברם התפוס טרם הושב לו, למרות חלוף למעלה משלושה חודשים;
- ג. המשיבה טרם העתיקה את חומר המחשב מהתפוס, למרות החזקתה בו, שלא כדין במשך התקופה האמורה, והיא מתעקשת לקבל את הסכמת מר גולדברג להעתיקה האמורה, העתקה לה הוא מתנגד מהטעמים שפורטו לעיל.

4. המשיבה טוענת, כי יש לדחות את הבקשה מהטעמים הבאים:

- א. לא נפל פגם בצו החיפוש, ואם נפל פגם שכזה, ממילא מדובר בפגם טכני, ומשכך יש להחיל את "דוקטרינת הבטלות היחסית" ולאפשר את העתק חומר המחשב והשבת התפוס לבעליו;
- ב. מר גולדברג נכח בעת החיפוש, אשר נערך בנוכחותו, והדבר מרפא את הפגם שנפל בצו, ככל שנפל כזה;
- ג. סעיף 32(ב) לפסד"פ אינו חל בעניינו, הואיל ואין מדובר במחשב "הנמצא בשימוש של מוסד", שכן מדובר באוגר מצלמות אבטחה, שאינו מהווה יומני עבודה או הנהלת חשבונות שבאמצעותם נוהל העסק;
- ד. התפוס משמש ראייה במשפט המתנהל, בין היתר, כנגד מר ריזנר וכנגד מר גולדברג, ומכאן שניתן להחזיקו עד לסיום המשפט;
- ה. חומר המחשב טרם הועתק לנוכח טענות המבקשת בדבר חוקיות ההחזקה בתפוס, ובהיעדר הסכמת המבקשת להעתיקה האמורה.

5. יצוין, כי כל צד היפנה לפסיקה בתמיכה לטענותיו.

דין והכרעה

6. השאלות הטעונות בירור בפניי הן אלה:

- א. האם צו החיפוש שניתן כפי שתואר ניתן כדין? אם יימצא, כי הצו אכן ניתן כחוק, כי אז יש לשאול:
- ב. האם התפוס מהווה חומר מחשב "בשימוש של מוסד" כאמור בסעיף 32(ב) לפסד"פ והאם חל עליו סעיף זה? בין אם התשובה על שאלה זו תהא שלילית או חיובית, יש לשאול:

ג. האם המשיבה מחזיקה בתפוס כדין, ואם כן מכוח איזה סעיף?

מעמדו של הצו

7. ראשית אעיר, כי ספק בעיניי אם מותב זה הינו הפורום המתאים לדון בכשירותו של צו החיפוש בשעה שמתנהל ההליך העיקרי, שבמהלכו יישמעו הראיות ויטענו טענות, לרבות בדבר קבילותן ומשקלן של ראיות. יחד עם זאת, נדמה כי הדיון נדרש בענייננו, לצורך הקביעות שמתבקש בית משפט זה לקבוע ביחס לתפוס.

8. שנית ולגופו של עניין - לבקשתי, הוגשו לעיוני המסמכים הרלבנטיים מתיק החקירה, ככל שהם נוגעים לענייננו.

9. עיון בבקשה לצו ובצו שניתן מגלה (**סומנו א'**), כי עניינה של הבקשה לצו החיפוש בעבירות של **"קשירת קשר לפשע, מעשה העלול להפיץ מחלה, מרמה, עבירות לפקודת מס הכנסה"**. נטען בצו כי **"שלמה ריזנר מתכוון לעבור עבירה נגד [ריק] הנמצא בבית או במקום שלגביו מתבקש החיפוש"**. החיפוש התבקש ביחס לרח' אבני נזר 26 במודיעין עילית, כשצוין כי **"בחיפוש ישתתפו נציגי רשויות המס ומשרד החקלאות"**. אין מחלוקת, כי המען האמור הוא מען עיסקו של מר גולדברג. בחלק הטופס שבו ניתן הצו קבעה סגנית הנשיא, כב' השופטת מאק קלמנוביץ', כי היא נעתרת לבקשה, כשהעילה היא **"חשד להברחת ביצים, עבירות מיסים ומרמה ע"ס חומר שהוצג וסומן על-ידי"**. הצו ניתן הן כלפי חיפוש בנכס, בתנאי שייערך בפני שני עדים, וחיפוש בחומר מחשב, לביצוע ע"י חוקר מיומן.

10. מדו"ח פעולה/תפיסה וסימון (**סומן ב'**) מיום 6.7.2015 מתברר, כי בתחילה, ביצעה המשטרה חיפוש בביתו של מר גולדברג, ולאחר מכן פנתה המשטרה, יחד עם מר גולדברג, לבית עסקו ברח' אבני נזר 25, שם ביצעה חיפוש מכוח הצו האמור, שם נתפס, בין היתר, התפוס נשוא דיוננו. מדו"ח פעולה נוסף מאותו יום (**סומן ג'**), המתעד שאלות שנשאל מר גולדברג במהלך החיפוש בבית עסקו, נרשם בין היתר, כי מר גולדברג אישר שמר ריזנר נהג להגיע אליו לצורך ביצוע פעולות כספיות. מדו"ח החיפוש (**סומן ד'**) עולה, כי מר גולדברג חתם על הצו במקום המיועד ל"חתימת מחזיק המקום".

11. יצוין, כי כתב האישום שהוגש נגד מספר נאשמים, ובכללם מר ריזנר ומר גולדברג (**סומן ז'**) נוגע לעבירות מרמה בכל הנוגע לשיווק "ביצים מזויפות", כאשר חלקם של מר ריזנר ומר גולדברג, על-פי כתב האישום, נוגע להלבנת ההון שנצבר מאותה פעילות. לפיכך, מואשמים השניים יחד עם נאשם אחר בעבירות מרמה והלבנת הון, המפורטות באישום השלישי לכתב האישום.

12. מכלול העובדות האמורות מביאני למסקנה, כי לא נפל פגם בצו החיפוש.

ראשית, אין לקבל את טענת המבקשת כאילו החשדות שפורטו בצו אינן רלבנטיות למר גולדברג, הואיל ומדובר בחשדות שנגעו להונאה בעניין הביצים, מחד, ובחשדות לעבירות מס ומרמה, מאידך, עבירות שיוחסו למר גולדברג בכתב האישום, הנוגע לשני הנושאים כאחד.

שנית, גם אם נפלה טעות בשם שנכלל בצו, דהיינו, צוין שמו של מר ריזנר, הרי שאין מחלוקת, ולו לכאורה, כי למר ריזנר הייתה זיקה לעסקו של מר גולדברג, שם בוצע החיפוש, כפי שהדבר עולה מדברי מר גולדברג עצמו, כפי

שתועדו במזכר שסומן ג'. מכאן שגם אם נפלה טעות בפרטי הצו, הרי שאין מדובר בטעות הנופלת לשורשו של הצו, ובוודאי שאין בה כדי להביא לבטלותו המוחלטת.

13. משלא מצאתי פגם מהותי בצו שניתן, ניתן לבחון את השאלה השניה שהצבתי בתחילת הדברים.

האם התפוס מהווה חומר מחשב "בשימוש של מוסד"?

14. אין מחלוקת, כי התפוס הנו "אוגר למצלמות אבטחה". אין גם מחלוקת, כי העסק הינו "תאגיד הרשום במרשם נותני שירותי מטבע", דהיינו מדובר בעסק של חלפנות כספים. על-מנת שחומר מחשב ייחשב לכזה שהנו בשימוש של מוסד, **על המחשב להיות חיוני לתפעולו של העסק**, וזאת משום ש"**נקודת המוצא של ההגנה על תפיסת מחשבים היא, הגנה על תפעולם של עסקים. ברור שהכוונה לאותם מחשבים המנהלים את רישומי הפעילות השוטפת של העסק. ברור מכך, שלא היתה כוונה להגן בהוראה מיוחדת לגבי חיפוש ותפיסה, על מחשב שאינו משמש לניהולו השוטף של העסק...**" [ב"ש (חיפה) 3707/01 אמלטי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (פורסם ב"נבו") - מצוטט ב-בש"פ 9639/11 שאל דניס נ' מדינת ישראל (5.3.2012 - פורסם בנבו)].

15. לנוכח הפסיקה האמורה, לא סברתי כי ניתן להגדיר "אוגר למצלמות אבטחה" כמחשב המשמש לניהול

רישום הפעילות השוטפת של העסק, ומכאן שאין להחיל עליו את סעיף 32(ב) האמור.

16. משכך הדבר, ניתן לבחון את השאלה השלישית שהצבתי בתחילת הדברים.

האם המשיבה מחזיקה בתפוס כדן, ואם כן מכוח איזה סעיף?

17. משמוצה הדיון בסעיף 32(ב) לפסד"פ, הרי שיש לפנות לסעיף 32(ב1) לאותה פקודה שצוטט לעיל, הקובע בתמצית, כי אם חומר המחשב אינו בשימוש של מוסד והוא אינו דרוש לצורך חילוטו או כראיה לבית המשפט, כי אז יש להשיבו לבעליו בתוך 30 יום מעת תפיסתו, אלא אם ציווה אחרת בית המשפט, ובחר להאריך את התקופה האמורה ב-30 יום, מעת לעת.

18. אין מחלוקת בענייננו, כי התפוס לא הושב לבעליו, ואף לא נתבקשה לגביו הארכת מועד לתפיסתו. אציין בהקשר זה, כי עמדת המשיבה בעניין זה אינה ברורה. מחד, טענה ב"כ המשיבה, כי "**זה משמש ראיה והוגש כתב אישום ניתן להתיר לנו להמשיך ולהחזיק בתפוס**" (פרוטוקול היום, ש' 20). מאידך טענה, כי "**אנו מבקשים להעתיק את החומר ולהחזיר**" (שם, ש' 15). עוד יודגש, כי לטעמי, המשיבה עצמה אינה בטוחה במעמדו של התפוס, וזאת לנוכח דברי באת-כוחה לפיהם "**בתשובה לשאלת בית המשפט מדוע טרם הועתק החומר אני משיבה כי היכולת להעתיק את החומר מוגבלת בזמן, הזמן חלף ולנוכח טענת חברי בדבר אי חוקיות הצו לא רצינו לאכוף [צ"ל - לעקוף] את ההליך הנוכחי באמצעות צו חדש**" (שם, עמ' 2, ש' 5-6).

19. כאמור, המבקשת מתנגדת להעתיק החומר ע"י המשיבה בשל טענתה לאי-חוקיות הצו שהוביל

לתפיסה, וכן בטענה כי התפיסה אינה חוקית בשל חלוף הזמן.

20. עיון בכתב האישום (סומן ז') מגלה, כי בין עדי התביעה נמנה כעד מס' 109 מר תומר מלול, בנוגע לבדיקת חומר מחשב. עובדה זו מוליכה למסקנה, כי חומר המחשב הרלבנטי, אכן משמש ראיה בתיק המתנהל נגד מר גולדברג. משכך הדבר, התפוס נופל בגדר תפוס "רגיל" שנתפס, ושבעניינו הוגש כתב אישום בתוך תקופה הקצרה משישה חודשים, ועל-כן חלות לגביו הוראות סעיף 36 לפסד"פ הקובע:

"הוגש החפץ כראיה לבית המשפט, רשאי בית המשפט, בין בפסק דינו בענין הנדון ובין בצו מיוחד, לצוות מה ייעשה בו; הוראות סעיף זה באות להוסיף על סמכויות בית המשפט לפי כל דין אחר, ולא לגרוע מהן".

מכאן, שבית המשפט הדן בתיק העיקרי מוסמך להחליט מה ייעשה בראייה זו בתום ההליך העיקרי.

21. לצד זאת, למען מציאת הפתרון המעשי, ולנוכח הצהרת ב"כ המשיבה בדיון, כי תהא מוכנה להשיב את התפוס לאחר שתבוצע העתקת חומר המחשב ממנו, **אני מורה למשיבה להעתיק את חומר המחשב מהתפוס ולהשיב את התפוס למר גולדברג בתוך 14 יום מעת קבלת החלטתי.**

22. **סוף דבר.** אני נעתר לבקשה במובן זה, שאני מורה למשיבה להעתיק את חומר המחשב מהתפוס, ולהשיבו לידי מר גולדברג בפרק הזמן שקבעתי.

23. **המזכירות תשלח החלטתי זו לצדדים, וכן תשיב להם את החומר שהוגש לי.**

ניתנה היום, כ"ו חשוון תשע"ו, 08 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.